

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Februarius 16-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Párisban mind azokat a' bóltokat és színeket, mellyekben éddig az útzákon minden féle közönséges újságleveleket igen tsekély fizetésért olvasni lehetett, bezárat- ta a' Politziai Préfektus, 's az ő híre és engedelme nélkül ezentúl egygyet is kinyit- ni nem szabad.

Azok a' hírek, hogy Párisban a' kö- zönséges tsendesség és bátorság megzavar- tatott, sőt hogy még a' *Thüillria* is meg- támadtatott volna, költemények, vagy leg- alább nagyított hírek valának, 's már ele- nyésztek. Mint égyyszer említettük volt, hogy a' *Sz. Honoré* utzában bizonyos éj- tzakai gyülekezetek tartatnának, hasonló gyülekezeteket tartottak ettől nem meszsze némelly tiszték 's egyéb személyek. Ez a' klúb, vagy gyülekezet végezetre gyanussá tette magát a' Politzia előtt, a' melly úgy vélekedett, hogy ott a' Királyi familia el- len főznek valamit; melyre nézve az egész társaságot fogságra vittek. A' Politziai Pré- fektus' szemeskedése ezen alkalmatossággal igen szerentsés resultátummal koronázta- tott meg: de a' melly azonközben tsakugyan meg nem gátolhatta azt, hogy a' tunya rosz emberek azolta is naponként újabb meg- újabb híreket hintezzenek - el a' munkában lévő özszeesküvésekről, 's Complótokrol, pe- dig a' mellyek tsak az ő költeményeik. Így

folynak ezek a' dolgok Frantzia országnak egyéb tartományaiban is. Tsak a' resultá- tum nem akar sohol kedvezni az iparko- dásnak.

A' feljebb említett olvasó bóltokban és színekben lehetett a' közönséges levelek- ben egyebek között olvasni *Politikai: Légy- fogdosó cím* alatt, ezen tikkelyt is: —

„A' politicus légyfogdosók, úgy mond, valódi vizsgálódásokra hotsátkoztak valami gyáva hírek felett. Egygyik, a' *milyen* Abbè *Trente-mille-homnes* is, az egész száraz Európai hadakozó erőt elrendeli ideamoda; annak a' Hatalmasságnak, mely- hez ő szít, minden feltett célzássait elta- találja; alkudozik; kötésekre lép; ellen- séges béütéseket teszen; országokat oszt- fel. Egy másik, kinek kinezései nem ily fennhéjjazók, egy mellette elmenő strá- zsának topogásától is megijedvén, özszees- küvésekről álmodozik, 's a' legkissebb han- got végső veszedelemkiáltásnak tartja len- ni . . . . Tsendesedjete-le Uraim; Fran- zia országban senki nem tsinál özszees- küvést, vagy jobban mondván, senkinek nintsen módja az özszeesküvésre; a' mi pedig az egyéb Európát illeti, ennek ép- pen olyan nagy szüksége van a' nyugoda- lomra, mint nekünk magunknak. Az or- száglószek' lépései állhatatosok; a' polgári tiszti karok tisztittatnak (t. i. a' roszszaktól) a' Királyi ármáda közelit. a' maga elintéz-

tetésének tökéletesülése felé; a' kijövő ren-
 delések egész erejek szerént végre hajtat-
 nak; 's a' Törvényhozásnak három ágai kö-
 zött legnagyobb egygyesség uralkodik. Hogy
 békételenek vagynak, meglehet: hanem az
 önnön haszonkeresésből származó panaszol-
 kodások megvettetését érdemelnék. A' kö-
 zönséges felfordulásnak elvégződése után,
 szükség minden dolognak a' maga régi hel-
 lyére visszatétettetni. Hivatalt, gazdag-
 ságot, méltóságot, mint prédát úgy kapni,
 nem ad just annak örökös megtartására.
 A' Monarkhiát örökre megerősítette a' ma-
 ga tulajdon nehézsége. Támoszai ennek
 azok, kik a' múlt időkre megpirulás nél-
 kül vissza tekinthetnek, azok, kiknek
 semmi hasznok sem lenne a' történt dol-
 goknak újonnan való elkezdésében, és
 azok végezetre, a' kiknek még van vala-
 milyek a' mit elveszthetnek. A' tulajdo-
 nosnak oltalmaztatásra, a' Kereskedőnek
 bátorságra, a' kézmívesnek közönséges bol-
 dogságra, 's a' mezei munkásnak békesség-
 re van szüksége. Pedig sem az oltatmat,
 sem a' bátorságot, sem a' közönséges bol-
 dogságot, sem a' békességet nem szűli a'
 revolúció. Még igen is nagyon véres ta-
 pasztalás tanított meg bennünket erre. A'
 revolúciónak barátja az emberiség' ellen-
 sége; az inségek, segítő társai; tévelygés a'
 vezére; bűnök a' kísérői. Azonközben re-
 volúciónak gerjesztésén dolgozunk akkor,
 mikor a' félelmet nevelni iparkodunk, mi-
 dőn az Országlószéket rágalmazzuk, 's a'
 midőn magunkat olykorolykor, a' nagy kö-
 vetkezésű szempillantatokban, igen fére
 vonjuk. Nem csak vagyonával és életével
 tartozik a' polgár a' maga hazájának, ha-
 nem példaadással és bátorságmútatással is.
 A' társasági rendnek 's a' thrónusnak ba-
 rátja tehát, köteles így szollani ahoz, a'
 ki félelemnek gerjesztésén iparkodik: —
 „Te! a' te félelmeskedésed nints funda-
 mentoma, és azt el lehet oszlatni, mihe-
 lyest a' célzásod betsületes; ellenben a' te
 félelmed valóságos bűn, mihelyest te azt

feltett czellal nagyítod.“ ... Európának Fe-
 jedelmei öszszetsatoltatva vagynak közönsé-
 ges Akta által; megesküdtek egymásnak
 költsönösen, hogy a' világnak békességet
 szereznek; és ők a' mi határainkon, tu-
 lajdon Státusaiknak bátorságaért nem ke-
 vesebbé, mint a' mi tulajdon tsendessé-
 günknek fenntartatásáért, számos serege-
 ket hagytak hátra határainkon. Ellenkező
 czélzással vádolják őket; azt erőssítik fe-
 löllök, hogy egymással ellenkező hasznot
 keresnének: pedig az ő tanátskozásaikban
Diplomatikai egygyesség uralkodott. A'
 békeességekötésnek legkissebb környűlállá-
 sai bizonyítják azt, hogy a' közönséges
 tsendességnek megnyerhetése, a' külön-
 külön haszonkeresésre való legkissebb tzel-
 zás nélkül, szolgált sinórmértékül. Nem
 magunk vagyunk - é mi a' körűlettünk tör-
 ténő dolgoknak megítélői? Van-é a' félel-
 meskedésre legkissebb okunk? Nem töké-
 letes rendtartás uralkodik nállunk? Meg
 van-é háborítva a' tsendesség? Ugy foly-
 nak-é nállunk a' dolgok, mint azoknál a'
 népeknél, a' kiknek szemek van, de nem
 látnak, fülek van, de nem hallanak? Kön-
 nyen meglehet smerni a' rosz gondolkodású
 embereket az ő beszédjeokről. Nékünk ak-
 kor, midőn azt a' nagyítást, méltó fonto-
 lásra vesszük, mellyel ezek az emberek
 a' körűlettük történő dolgokrol beszélle-
 nek, egyszersmind azon előadás eránt is
 méltán gyanakodnunk kell, mellyel ők
 mielőttünk Német ország' népének psegését 's
 az Uralkodóknak feltett céljaikat lefestik.
 Ha szintén nem egészszzen tiszta is a' mi
 fejünk felett a' mi politikai egünk, még
 ezért nem lehetünk egészszzen bizonyosok
 a' következő menydörgések felől: de
 tsakugyan böltsen tselekeszszük, ha min-
 den készületeket úgy megteszünk, mintha
 bizonyosan el fogna következni. A' hajós-
 nak még a' kikötőhelyben is eszébe juthat-
 nak az őtet érdeklert veszedelmek: de a'
 félelmesség egy olyan érzékenység, a'
 melly nem illik egy Frantziához 's az ő

Characterét (természeti minémüségét) éppen úgy meggyalázza mint az ő Királyáé, a' ki ő rajta ily böltsen uralkodik.“

Párisi magános tudósítások után erősítik némelly közönséges levelek, hogy azok az emberek, kiket mint a' 16-dik Lajos' gyilkosait, a' 18-dik Lajos' megbocsátó Rendelésének 7-dik tikkelye érdekel, az országban 's nevezetesen Párisban eget földet felfordítani iparkodnak, hogy régi mesterkedéseiknek új munkába való vétele által az őket érdeklő tsapás elől magokat elvonhassák; a' mely iparkodásból következik természetszerént a' nyúghatatlankodás: hanem, így szoll a' tudósító, ha ezen szempillantaton egyszer által esünk, és az ország ezen megengesztelhetetlen ellenségeitől, kik a' magok' bűneiknek nagysága miatt a' Királytól semmi kegyelmességet nem remélhetnek, egyszer megtisztúlhatott, az után semmi meg nem fogja háborítani a' tsendességet, és a' Monarkha oly erős lábakon fog állani, a' milyeneken még soha nem állott.“

Az itt következő tikkely a' *Lyon*i történetről, a' *Londoni* újságokban jött világ' eleibe: A' *Place de Terreaux* nevű piatzon, úgy mond, sok *Bonapartisták*, *Föderatisták*, 's egyéb nevű *Jakobinusok* özszeseregelték, az utzákon lármázva járkáltak, 's azt kiáltották, hogy a' *Royalistákat* mind megfogják ölni. A' vezérlőjök egy tiszt volt az elosztatott *Ligerisi* armádatól, a' ki így ordított tele torokkal: *Vive l' Empereur! Vive le Roi de Rome!* A' Komandans özsze gyűjtven a' nemzeti örző 's egyéb ott lévő seregeket, szélyel kergette a' lármázókat; a' melly közben omlott is egy kevés vér, de a' tsendesség azonnal helyre állott. Az elfogatott személyek között több olyan tisztviselők találtak, kiket a' mostani Orságlószék tett-bé. Innét kitettzik, így zoll a' *Londoni* újságíró, melly okosan beszéllett Frantzia Képviseelő *Bonnal*, midőn a' Követek' kamarájában ekképpen

szollott: — „Az országnak jövődöbéli hátorsága, úgy mond, attol van felfüggesztetve, hogy az Orságlószék a' legkisebb hivatalokra is jól megválassza az embereket, és akár melly sokat emlegessük soha sem emlegetjük igen sokat azt, hogy Frantzia ország elég drágán vásárlotta-magának azt a' just, hogy az Orságlószéktől ezt a' kezességet megkivánhassa magának.“

A' *Strasburgi* újságban ezeket olvasuk: — „A' Préfektus újabban az Al-Préfektusokhoz és Polgármesterekhez irván megintette őket, hogy legyenek nagyon figyelmetesek a' költött híreknek koholóira és elhintezőire; a' kortsmákra, kávéházakra, 's egyéb efféle közönséges helyekre, nagyon vigyáztassanak; akár melly rendű és rangú embereket azonnal fogattassanak-el és vitessenek magok eleibe, a' kik felől kivilágosodik, hogy olyan híreket terjesztettek-el, hogy a' miatt a' tsendességnek megháborittatásától lehet félni, 's több e' félek.“

*Cambaceres*ről azt erősítik a' *Londoni* levelek, hogy 14 millió Frankból álló vagyonnal ment el *Páris*bol.

Febr. 2-dikán prédikátziót halgatott a' Király és a' familiája. A' prédikátziót tartotta a' *Jesuita* szerzetből való *Abbé Richard*, egy híres Orátor.“

A' Frantzia országban mostan felállított *Biztosi* (Prevotalis) ítélőszék előtt Párisban egy *Magliore* nevű igen szemtelenbátor embernek folyt-le a' pere, melly első per volt ezen ítélőszék előtt. A' bűnös a' *gillotin'* segedelmivel mozdított által erről a' világról a' másikra. A' vesztő helyről így köszöntötte a' közönséget: *Audieu la Societe!* — melly után a' hóhérhoz fordulván, így szollott hozzá: *Depechon-nous!* (Siessünk!). A' per Jan. 29-dikén kezdődött, az ítélet Febr. 1-ső napján mondattott-ki, és 2-dikán végrehajtatott. Az ember régebben katona, utoljára vándorló

kalmár volt. A' bűne gyilkosság és fegyveres kézzel való ragadozás volt.

A' *Párisban* elfogattatva lévő három Anglusokrol ezeket olvastuk a' Londoni levelekben: — „*Párisból* érkezett leveleink erőssítik, hogy az ott lévő Anglus Követnek Stevart úrnak oly nyilvános bizonyosságok tétettek volna eleibe az eránt, hogy elfogattatva lévő hazánkfiak a' *Lavalette'* elszöktetésében részesek voltak, hogy ő, ezeknek ügyében további lépést tenni, minden magános tekintetektől származható hajlandósága mellett is, haszon nélkül valónak tartja lenni. Mások is igen sokan elfogattattak ugyan ezen dolognak kivilágosodása miatt. —

Az egyenesen *Párisból* jött újságok így szólnak ezen foglyokrol: — „*Willson, Bruce, és Hutschinson* urak, azon kérő levelekre, hogy *Cautionak* letétele mellett bocsátassanak -ki a' fogházból, a' Királyi Prokurátornak az ítélszék' eleibe terjesztett javallására, rossz választ kaptak. Nem bocsátják -ki őket. Már most az a' céljuk, hogy ezen alsó ítélszék' sententziája ellen apelláljanak felsőbb ítélszék' eleibe, 's egyszersmind az itt lévő Anglus Követ úr közbenjárását is megnyerni iparkodnak, hogy eszközje -ki, hogy ők is élhessenek itt azzal a' kedvezéssel, mellyel a' *Frantzia* törvények szerint a' *Frantzia* polgárok élhetnek.

A' *Londoni* újságok átaljában vévén most minden nap' sokat írnak a' *Párisban* folyó környűllálásokrol. Az elfogattatva lévő Anglusokrol ezek fordultak elő a' *Kurírban*: *Wilson* telyességgel nem akar semmit felelni azon kérdésekre, mellyeket az ítélszék' eleibe terjeszt. *Lord Aucklandnak* és *Buckinghamnak*, kik őtet a' fogházban meglátogatták, arról panaszkodott, hogy ravasz (megfogásra célzó) kérdéseket tesznek eleibe; példának okáért: hogy mit tart ő *Marschal Ney* felől? Mitsoda házakban jelent ő meg *Párisban* leggyak-

rabban? 's több effélék — mellyekre ő, a' nélkül, hogy magát a' *Frantzia* Ország-lószék' előtt galibába ne keverje, semmit nem felelhét. — *Bruce* ellenben minden kérdésekre felettébb hetyke módon felel. Ezen kérdésre, hogy mitsoda jusun avatta magát a' megíteltetett *Lavalette'* dolgába? így felelt: — „Én ezt nem tsak igazságosan hanem kötelességem szerént is tselekedtem. Az ólta, hogy a' *Párisi* Alkú ratifikáltatott, ennek minden Anglus részévé lett: tehát minden Anglusnak kötelessége arról gondoskodni, hogy ez az Alkú bétöltetessék. Én tehát hazámfiainak igazságos és betsületszerető érzékenységekre bízom magamat, a' kik engem' bizonyosan menteni és oltalmazni fognak.“ — (A' *Kurír* azt a' megjegyzést veti ezen tikkely után, hogy néki igen különösnek látszik lenni ez a' *Bruce* feltétele). — A' *Wilson'* felesége (egy tsupa vak aszszony) megnyerte, hogy a' férjét meglátogathassa, melyre nézve minden nap' megjelenik nálla a' *Marquis Buckingham'* társaságában. Maga *Wilson* sétálni is kimehet a' fogház' udvarára, mikor a' több foglyok bészárattatva vannak. *Wilsonné* azt a' *Dupin* nevű Prokurátort vette-fel a' férje mentésére, a' ki *Marschal Neyt* védelmezte. A' *Páris* és *Mons* között lévő Postamesterek közzül is elfogtak néhányat, de a' kik minnyájan azzal mentik magokat, hogy *Lavalette* Anglus formaruhában lévén, őtet meg nem esmérhették, az Anglus formaruhához pedig tisztelettel viseitenni tartoztak.

Egy más tárgy, melyről ezen napokban hasonlóképpen sokat irtak a' *Londoni* levelek, 's a' mellyeket ezekből a' *Brüsseli* újság is kiadott, *Páris'* állapotját illeté: —

„A' *Párisból* érkezett tudósítások, úgy mond, (ezt Jan. 24-dikén irták a' *Londoni* levelek) valamelly siket hánykodásban lenni erőssítik ezt a' várost; de a' melynek semmi egyenes okát nem írják. A' Szövetséges seregeknek *Páris* felé való vissza-

marschirozásáról is beszélnek, s' rossz hírek keringenek. Sok személyek elfogattak, 's a' *Thüillériánál* lévő strázsák meg hármasítottak, melynek valami özszeesküvést illető hír az oka, melly a' Királyi familiának lopva való elvitettetését illette, de a' mit mi fundamentom nélkül való hírnek lenni tartottunk. Minden órán új félelemnek, példának okáért, idegen seregek beütésének, belső feltámadásoknak, magános emberek között való gyilkosságoknak, méreggel lett megégetéscknek, a' szülő anyja, egy szóval, Páris olyan hánykodásnak állapotjában van, mint ha már a' kapuk előtt állana az ellenség; a' kapuknak bezáratása, utzáknak bérakattatása, egy szóval, semmi el nem felejtődik, 's a' t."

Minekutánna ezen híreket a' maga Párisi levelezőjének szavai szerint mind elő hordotta volna a' *Londoni Kurir*, végre ilyen megjegyzést vetett utánna: — „Ezen rossz híreknek, úgy mond, ha szintén senki kezességet nem vállalhat is az ő igazságokért, tsakugyan rossz befolyások lehet a' közönséges hajlandóságához, és ezek a' mi tulajdon Historiánknek egy szakaszára emlékeztetnek bennünket, a' melyről ekképpen szoll Hume: — „Minden óra új híreket, külső beütéseket, belső felzúduléseket, 's magános személyek között való gyilkosságokat, étetéseket, szült; a' város oltalom alá vétetett, a' kapuk bezárattattak, az utzák nagy lántzok által keresztül köttettettek, 's a' többi. — Éppen olyan, mintha a' *Londoni Kurir*' Párisi tudósítója, szórolszóra kivette 's kinyomtatta volna az itt felhozott lármahirt az Anglusok' Historiájából. — Szerentsére a' *Londoni Kurir*nak is nem soká más tudósítása érkezett az ő lármás Levelezőjétől, melly által megnyúgtatja a' *Londoni* közönséget, azt mondván, hogy mind ezekből a' nagy veszedelmekből tsak annyi volt igaz, a' mennyit feljebb irtunk, hogy t. i. valami tisztek és egyebek a' *Thüillériától* nem messze éjjeli klubokat, özsze- gyülekezéseket tartván, okot szolgáltattak

arra a' gyanura, hogy a' Királyi familia ellen törekednek, 's ezért meglepte és elfogatta őket a' politzia: de egyéb eránt, sem a' Párisi kapuk bé nem zárattattak, sem a' *Montmartre*' halmaira agyuzó sántzok nem építették, 's a' t."

Lengyel Ország.

A' *Warschaubol* Jan. 25 - dikén indult tudósítások szerént, *Carnot* még nem ment volt el onnét *Petersburgba*. *Warschauba* egy *Lyon*i kereskedőnek neve alatt tartózkodott.

Lengyel országban a' folyó eszteendő Januáriusának 1-ső napjától fogva félbe kell a' Sidóknak hagyni a' kortsmároskodást, 's magokat mezei munkára kell adni. A' régi Orosz birodalomban egy Sidó sints, a' *Lengyel* földeken pedig még igen is sok van, 's minthogy eddig semmi hadi szolgálatot nem tettek, 's e' szerént a' hadakozásokban el nem hullottak, nagyon elszaporodtak. Ha földmivelésre szorítottanak, sok jó földmivelő kezekkel fog a' falusi lakosok' száma nevedni.

Nagy Britannia.

A' *Sachsen-Coburgi Leopold* Princzet, kinek a' Nagy Britanniai Koronaörökössele *Karolinával* lejendő özszezházásodásáról már most mint bizonyosról úgy irnak, minden órán várták *Londonba*. A' jövő tavaszon fog megessni az özszekelelések.

A' *Londoni* legújabb tudósítások szerént *János* és *Lajos* ö Cs. Fő Hertzegségek *Londonbol* a' *Portsmouthi* kikötőhelynek megnézésére mentek, hol *Sir Congreve*, *Generalis Gordon*, *Admirális Thorborough* és több más fő tisztek által kísértetvén, minden tárgyakat szemesen megvizsgáltak. Felmentek arra a' *Victory* nevű Lineahajóra is, melynek fedelén állva *Admirális Nelson* a' *Trafalgari* ütközetben megöltetett. Azon a' helyen, mellyen akkor állott, mikor a' golyóbis érte, egy réz tábla van a' dézkába botsáttatva. Felmentek azon *Observatoriumra* is, melyről igen felségesen lehet szemlélődni valamint en-

nek, úgy a' *Spitheadi* kikötőhelynek öbleire is, 's az ezekben találtató sok hajókra. Azután az Admirális *Thornborough* tsajkjára ülven, a' *Quecn-Charlotte* nevű nagy Linea hajóhoz eveztek, a' hol az ezen lévő ágyuk által, mind odaérkezésekkor mind a' partra való visszatérésekkor, felségesen megtiszteltettek ő Császári Fő Hertzegségek.

Az *Amerikából* Londonba érkezett tudósítások *Karthagenára* nézve kedves ki-mézésekkel biztatják az *Ánglusokat*. Minnekutánna ezen vár, a' Spanyoloktól való hosszas bézarattatás után, eleség és minden egyéb készültek' dolgában nagy fogyatkozást kezdett volna szenvedni, jónak találta a' Kormányozó gyűlést tartani, 's ennek eleibe terjeszteni, hogy a' nagy szükségét, melyre őket a' hadakozás juttatta, 's az ő czélzásokát, a' melly szerint magokat egy szabad Státussá tenni iparkodnak, tekintvén, jó lesz nékik a' magok tartományokat valamelly bölts és hatalmas nemzetnek oltalma alá adni, a' melly őket megmenthesse 's kormányozni is tudhassa, a' melyre legalkalmasabbnak találták a' Nagy Britanniai Királyt. Melybeu a' Kormányozó és a' gyűlés megégygyezvén, *Jamaikába* az *Ánglus* Kormányzókhoz küldöttek pénzért és fegyverért, oly ajánlással, hogy a' tartományt *Ánglus* oltalom alá adják addig is, míg *Londonból* a' további határozások megérkezhetnek.

Olasz Ország.

A' Pápa ő Szentsége' Fő Cardinalis Camerariussa egy proklamátziót adott-ki az ő Szentsége nevében, melly által a' Catholi-

cus papság' ekklesiái fenytéktartását illető *Bullát*, a' papoknak nagyon a' szívekre köti, 's annak minden tekintetben való megtartását keményen megparantsólja. A' theatromokra, Concertekre, 's egyéb világi társaságokba való járást tilalmazza; s' hogy mindenütt a' magok papi ruhájokban jelenjenek meg, kerek kalapot, elvágott haját ne viseljenek, meghatározott módon parantsólja nékik. A' *ritusnak*, (templombévett szokásoknak) együgyübbé való tétettetését is munkába vette a' Szent Szék, a' hova tartozik a' többek között, hogy a' templomokból minden fúvó muzsikai szerszámok ki fognának tiltattatni.

Frantzia levelek beszélnek, hogy a' *Jesuiták* a' magok Szerzetjeből való némely embereknek könyveiket, a' mellyek megtiltattatva voltak, név szerint *Berruyernek* az isten' népéről írott *Historiáját*, újra kinyomtattatni bátorkodtak légyen. De elvétette a' politzia a' könyvárosoktól. Ezen vizsgálódásnak alkalmatosságával egy más oly munkát is találtak az inquisitorok a' könyvárosoknál, a' melyben, de remélhetőképpen csak gonoszságból, több Cardinalisok mint Szabad Kőmivesek úgy említettnek, a' könyv' neve ez: *Az Olasz Szabad Kőmivesek' Almanachja*. “

L o m b a r d i a.

A' *Maylandból* Febr. 6-dikán indúlt tudósítások szerint, ő Cs. Kir. Felségének tartós jó egészsége járt. — A' *Modénai* K. Fő Hertzeg és Hertzegné, vissza fértek onnét Státusaikba. A' *Bavariai* Koronaörökös Princz még ott volt.

Febr. 14-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 369 1/2 forintot Váltótz-lában.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 12.

A' Magyar Kurir 12-dik darabjához.

B é t s.

Nagy buzgósággal inneplették itt e' hónap' 12-diken Felsőges Urunknak, ennyi millió lelkek' édes attyának ditsőssé-es születése napját. A' Szent István' temglomában nagy számú fő és minden rangú Psztviselőknék és egyéb híveknék jelenlé-tikben, nagy misemondással innepeltetett. teeg ez az örvendetes nap. Jelen volt a' métsben lévő egész Felsőges Császári Fami-Bia is a' Cs. K. Udvarnokokkal egyetemben. LA' piatzokra kiallott katonaság fegyverrel parádázott. Estve minden theatromokon buzgósággal elénekeltetett-el ez a' nemzet' kedves éneke: Isten tartsd-meg Császárunkat! 's a' t.

~~~~~

A' Természetvizsgáló Tudósok' *Hálai* Társasága, T. *Csaplovics János* Urnak, Gr. Schönborn gazdasági Tanácsosának, a' Munkácsi és Sz. Miklósi Grófi majoratus - uradalmak fő (centralis) Inspectorának, a' Bécsben lévő Cs. K. mezeigazdaságbeli Társaság' való-ságos Tagjának, 's több T. N. Vármegyék Törvényszéke Birájának, több kiadott törvényekről szóló munkáiról nevezetes és esméretes Magyar Országí Tndósnak, azon gazdaságbeli munkáját, mellyet ő 1814-ben, ily cím alatt: *A' Méhtenyésztetés ket-tős köpükben*, itt Bétsben Doll nyomtató műhelyében közre hotsátott, — egy, a' maga tagjai közzül a' végre kinevezett, 's ahhöz értő férjfiakból álló biztosság által, rendszerint való módon megvizsgáltván, és azt közhasznúnak, 's minden ajáulásra méltónak találta volna, aunak fentisztelt Szerzőjét, a' mult esztendőben Jul. 3 - án *Hálában* tartott Gyűlésében önnön indulat-

jától ösztönöztetvén, maga külföldről le-velező Tagjává kinevezte, 's a' Társaságba való felvétetetésről szolló petsétes Levelet (diplomát), nem külömben a' Társaság Státutumait is, egy igen barátságos levél-lel egyetemben már kezébe is szolgáltatta a' fennevezett Túdós Társaság, a' melynek Tagjai között Magyarok eddiglen csak ket-ten valának. Hogy ezt a' megtiszteltetést, mint annak a' tekintetnek bizonyságát, mel-lyel Hazánk' Tudósaihoz a' külső országiak viseltetnek, T. *Csaplovics Ur* elfogadhas-sa, kegyelmesen megengedni méltóztatott Felsőges Urunk. — Melly közhasznú lé-gyen a' nevezett munka, 's melly nagy fi-gyelmetességre talált az a' Publicumelőtt, már abból is eléggé kitettzik, hogy közre-botsáttatásának első esztendejében aunyira elfogyott, hogy ismét ujonnan kellett azt kiadni, 's hogy már Magyarra is által for-dittatott, 's Tót nyelvre való általtétetése is munkába vétetett.

Magyar Ország.

A' Pesti újságlevelekben ezeket olvas-suk: —

Tegnap délelőtt kemény éjszaki szél-lel hó kezdett esni, és már délután erőssen fagyott. Az egész éjjel tartott a' szél és a' havazás. Fzen hirtelen való változás féllő, nehogy megint olly szomorú következe-seket okozzon, mint a' Jan. 29 - diki zivatar. — Emlékezetet érdemel, hogy az nap ná-lunk a' Barometrom csak 27 hüvelken, 2 lineán, és 10 p. állott; a' Thermometrom pedig — 0. 7 vagy is csak a' fagyló pon-ton alól 7 lineán: Ellenben Jan. 31 - en a' Barometrom: 27 hüv 10 lin. 1 p.; a' Thermometrom — 6. 5, vagy is a' fagyló ponton alól hat Grádittsal.

Ő Cs. Kir. Felsége méltóztatott Fő Tisztelendő *Raffay Károly Imre* urat, Phárosi Választott Püspököt, Zagrabi Nagy Praepostot és Kanonokat, Apostoli Notariust, a' Theologianak, Philosophianak, 's Szabad Mesterségeknek Doktorát, Septemviralis Tabla' Assessorát 's a' többi, *Dia-kovári* megyés Püspökké nevezni.

Szent Ilona.

Egy Ánglus tiszt, a' ki Bonapartéval egygyütt tette az útat ezen sziget felé, így írt Nov. 20 dik napján: —“

„Azt az állapotot, melyben *Bonaparte* és a' kísérei ezen rettentő szigethez való közelgetésekkor voltak, érezni lehet inkább mint leírni. Én mind azoknak szemek' járására nagyon vigyáztam, a' kik arra határozotva vannak a' sorsnak változandósága által, hogy hátra lévő napjaikat itt töltsék-el. *Bertrandné* könyvező szemekkel kért, hogy nézzek szánakozva réá; ő most a' férjére most a' hajó padlásán járó gyermekeire vetette kesergő szemeit. *Napoleon* változás nélkül való indulattal nézte a' szigetet; úgy tettett, hogy több kedvességet talál ott, mint eleinten gondolt volt. A' szigetre való kiszállása után kötelességemnek tartottam a' megbuktatott Császárt a' maga *Beiars* nevű lakházában meglátogatni, annyival is inkább, hogy az idegeneknek látogatása nem látszik kedvetlenségére szolgálni. Abbol, hogy igen könnyen megnyertem a' bébottsáttatást, azt hozhatom ki, hogy tettzet néki az én eránta viseltető figyelmetességem. *Las Cases* úrral, a' ki egy nemközönséges talantomokkal felruházotva lévő ember, órákig bezárkozva szokott lenni; gondolják, hogy vagy az Ánglus országlószekhez készít valami előadást, vagy pedig a' maga élete' leírásán dolgozik. *Longwood*, a' hol néki házat építenek, a' falutól, a' hol most

lakik, 5 mértföldnyire esik; a' tenger' színénél 2000 lábnyommal van magasabb helyen; a' *clima* pedig a' thermometrumnak (nem írja melyiknek), 10 grádusával különbözik, az *Océanus'* climájától. Annak, a' mit kívülről tekintve ígér ezen sziget, belőlről nem felel-meg, Ilyen ítéletet tett erről *Napoleon* is mindjárt a' maga első kilovaglásakor. Ezen kilovaglása' alkalmazhatóságával választotta -ki ideig való lakhelyül magának ezt a' házatskát is, melynek *Beiars* a' neve. A' mint az első hegyről lelejtett 's ezen házat meglátta, azt mondta, hogy el nem fogja ezt addig hagyni, míg a' magáé *Longwoodban* el nem készül. Gróf *Bertrand*, a' Grófné, 's *Montholon* és *Gouvier* Generálisok, *Longwoodban* laknak, a' hol minden nap meglátogatom őket. Nagyon kedvetlenek; szokások szerent jól szeretnének élni: hanem az Admirális igen szűk kezű, a' mi nem tettzik nekik. Maga *Napoleon* mindennel megelégszik, úgy, a' mint kapja: hanem a' hozzátartozóknak a' szűk kosztért való békételenkedéssek a' fülébe menvén, kikérte az Admirálistól, hogy a' maga tulajdonából gondoskodhassék rollok. Hogy a' *Britannus* Országlószeknek terhire legyenek, azt nem kívánja. A' karján a' bőr elsúrlódván, meglehetősen megdagadt és megtüzesedett; tsak sós vízzel mossa, egyéb orvosi szert nem akar réa fordítani. Mindenkor *Las Cases* szel eszik az alvó szobájában. Egy Kapitány és két köz-Strázsamesterek vannak szüntelen nálla, a' kik nélkül ki nem mehet, mellyet ő igen nagy keménységnek tart, 's megnyerni szeretné, hogy legalább ezen köz tisztetek maradjanak el tőlle, mint hogy ezeknek látása, szünet nélkül a' maga szerentsétlenségére emlékezteti őtet. Ha ezt meg nem akarják engedni, azt kívánja, hogy legalább engedjék más ruhában jární. — Nagy megaláztatás a' régi nagysághozképpest: “